

DORA PLUSS ALATEGEVUSE 1.2 DOKTORANTIDE ÕPIRÄNDE TOETUSTE JUHEND

Kinnitaja: Rait Toompere

Kinnitatud 04.10.2016 nr 1-11.1/3628

EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTAMINE

Juhendi eesmärk on sätestada tegevuse „Kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine „Dora Pluss“ tegevuse 1 „Noorteadlaste osalemine rahvusvahelises teadmisteringluses“¹ alategevuse 1.2 Eesti ülikoolide doktorantide õpiränne välisriigi ülikooli või teadusasutusse (edaspidi doktorantide õpiränne) toetuste eraldamise kord. Toetuse andmise tingimused on kinnitatud haridus- ja teadusministri 09.12.2015 käskkirjaga nr 1.1-2/15/471.

Doktorantide õpirände toetuste taotlemise konkursse ja doktorantide valikut korraldavad ülikoolid, toetuste maksmist korraldab Sihtasutuse Archimedes hariduse rahvusvahelistumise agentuur (edaspidi sihtasutus).

TOETUSE ANDMISE EESMÄRK

1. Doktorantide õpirände toetamise eesmärk on parandada doktorantide teadlikkust erinevatest õppe- ja teaduspraktikatest ning nende osalemist rahvusvahelistes koostööprojektides, tõsta doktoriõppe efektiivsust ning tugevdada Eesti ülikoolides pakutava doktoriõppe vastavust innovaatilise doktoriõppe printsiipidele.

TOETUSE ANDMISE TINGIMUSED

2. Toetatakse Eesti ülikoolide doktorantide õpirännet välisriigi ülikooli või teadusasutusse. Õpiränne on füüsiline ümberasumine välisriiki selleks, et õppida, osaleda koolitusel, mitteformaalses või informaalses õppes.
3. Doktorant võib toetust taotleda rohkem kui üks kord nominaalse õppeaja jooksul, arvestades, et iga õpirände minimaalne periood on 31 päeva ning kokku on võimalik toetust saada maksimaalselt 10 kuu eest. Vähem kui 31 päeva kestvat õpirännet toetatakse Dora Pluss alategevuse 1.1 juhendi alusel.

TOETUSE SUURUS

4. Toetust on võimalik taotleda õpirändega seotud sõidukulude ning majutus- ja elamiskulude katmiseks. Sõidukulu kaetakse standardiseeritud ühikuhinnana kehtestatud õpirände sõidutoetusega, majutus- ja elamiskulu kaetakse standardiseeritud ühikuhinnana kehtestatud doktorandi õpirände elamistoetusega.
5. Õpirände sõidutoetust on võimalik taotleda õpirände lähtekohast sihtkohta (välisriigi ülikooli või teadusasutuse asukohta) ja tagasi reisimise kulude katteks. Ainult ühel suunal reisimiseks toetust ei anta. Sõidutoetus arvestatakse alguse ja lõpuga samas linnas. Toetatakse nii Eestist kui välismaalt algavat õpirännet. Õpirände väljaspool Eestit alustamise ja lõpetamise vajadust hindab saatev ülikool.
 - 5.1. Sõidutoetuse suurus sõltub õpirände lähte- ja sihtkoha vahelisest kaugusest. Kauguse arvestamisel kasutatakse ainult Euroopa Komisjoni veebipõhist kalkulaatorit http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.
 - 5.1.1. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline kaugus on kuni 99,99 km (kaasa arvatud), hüvitatakse kulud kuludokumentide põhisel kuni 180 euro ulatuses. Kuludokumentideks on transpordivahendi pilet või kütusetšekk. Isikliku sõiduauto kasutamine on lubatud kokkuleppel sihtasutusega. Laevapiletite korral kompenseeritakse ainult isikute transport (ei hüvitata sõiduki üleveoga seotud kulusid).
 - 5.1.2. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline kaugus on 100 km või enam, hüvitatakse kulud standardiseeritud ühikuhinna alusel², lähtudes järgnevas tabelis toodud määradest:

¹ <http://www.struktuurifondid.ee/struktuuri-toetuse-seaduse-meetmepohised-oigusaktid-2/>

² Näiteks: kui õpirände lähtekoht on Tartu ja sihtkohaks on Uppsala, siis Euroopa Komisjoni kalkulaatori alusel on nende kahe linna vaheline distants 543,47 km, mis langeb vahemikku 500-1999 km. Marsruudil Tartu-Uppsala-Tartu reisimiseks on sõidutoetus 275 eurot.

	Distants linnast linna (üks suund) ³	Toetus edasi-tagasi reisi kohta (lähtekohast sihtkohta ja tagasi)
1	100 – 499 km	180 eurot
2	500 – 1999 km	275 eurot
3	2000 – 2999 km	360 eurot
4	3000 – 3999 km	530 eurot
5	4000 – 7999 km	820 eurot
6	8000 ja enam km	1100 eurot

Standardiseeritud ühikuhinna alusel hüvitatav sõidutoetus sisaldab kõiki reisimisega seotud kulusid, sealhulgas transporti lennujaama ja lennujaamast sihtkohta.

6. Doktorandi õpirände elamistoetus makstakse stipendiaadi majutus- ja elamiskulude katmiseks.

6.1. Õpirände elamistoetuse ühikuhinnad on kehtestatud sihtriikide põhiselt haridus- ja teadusministri 09.12.2015 käskkirja nr 1.1-2/15/471 Lisas 2. Elamistoetuse arvutamisel võetakse aluseks Lisa 2 p. 2.5 toodud ümardatud ühikuhind. Nendesse riikidesse minekuks, mille ühikuhinda Lisa 2 p. 2.5 ei sätesta, ei ole võimalik Dora Pluss doktorantide õpirände toetust taotleda.

6.2. Doktorandi elamistoetuse ühikuhinnad on kehtestatud kalendrikuu kohta. Elamistoetust võib taotleda perioodiks, mis on vastuvõtva asutuse ametlikus kinnituskirjas kuupäevaliselt välja toodud (vt. p. 11), millele võib lisanduda üks päev enne ja üks päev pärast õppetööd. Lisapäevade rahastamise vajadust tuleb näidata lepingu sõlmimiseks esitatavas andmikus.

6.2.1. Kui doktorant viibib vastuvõtvas asutuses õpirändel kogu kalendrikuu, arvestatakse vastava kuu eest elamistoetuseks sihtriigile vastav standardiseeritud elamistoetuse ühikuhind.

6.2.2. Kalendrikuu eest, mil doktorandi vastuvõtvas asutuses viibimise periood ei kesta kogu kalendrikuud, arvestatakse elamistoetus proportsionaalselt toetatavate päevade arvuga. Elamistoetuse arvutamiseks jagatakse vastava kalendrikuu toetatavate päevade arv 30-ga ning korrutatakse sihtriigi standardiseeritud elamistoetuse ühikuhinnaga⁴.

TOETUSE TAOTLEMINE

- Doktorantide õpirände toetuste taotlemise konkursse korraldavad ülikoolid, kes teevad doktorantide valiku, lähtudes käesolevast juhendist, ülikooli prioriteetidest ja täiendavatest lisatingimustest ning sihtasutuse määratud kvoodist. Doktorantide valikul rakendatavad prioriteedid ja tingimused ning taotlusvoorude tähtajad peavad olema avalikult kättesaadavad.
- Doktorantide õpirände toetuste kvoodi arvestamise aluseks on doktorantide koguarv ülikoolis ning alates teisest tegevusaastast arvestatakse lisaks eelnenud õppeaasta kvoodi kasutamist.
- Uute toetatavate doktorantide andmeid saab ülikool sihtasutusele edastada 1. märtsiks, 1. juuniks, 1. septembriks, 1. oktoobriks ja 1. detsembriks. Ülikool esitab doktorantide andmed nii digitaalselt allkirjastatud failina kui läbi elektroonilise taotlussüsteemi (www.archimedes.ee/taotlused), üldjuhul hiljemalt 4 nädalat enne õpirände algust. Andmed peavad sisaldama doktorandi nime, kontaktandmeid, infot viimase taotlemisele eelnenud atesteerimise kohta (v.a esimese aasta doktorandid), õpirände eesmärgi ja toimumise aega, sihtkohta ning stipendiaadile määratud toetuse summat.

³ Juhul, kui kalkulaatoriga saadud distants langeb vahemikku 499-500 km, 1999-2000 km jmt, ümardatakse saadud tulemus ühikuhinna määramise eel täisarvuni.

⁴ Näiteks: doktorandi elamistoetuse arvutamine õpirändele Rootsi, vastuvõtvas asutuses viibimise periood: 25.august – 10.detsember 2016. Arvutuskäik: õpirände kestus on kolm tervet kalendrikuud (september, oktoober ja november) ning 17 päeva (7 päeva augustis ja 10 päeva detsembris) ehk $(3 * 1130) + (17 / 30 * 1130) = 3390 + 640,33 = 4030,33$ eurot.

10. Kui enne toetuse väljamaksmist selgub, et valitud doktorant ei saa mingil põhjusel toetust kasutada, võib ülikool esitada samasse taotlusvooru uue doktorandi.

LEPINGU SÕLMIMINE

11. Edasisteks tegevusteks võtab sihtasutus doktorandiga ühendust, lähtudes ülikooli esitatud andmetest. Lepingu sõlmimise eel esitab doktorant veebipõhises keskkonnas (www.archimedes.ee/taotlused) andmiku, mille kohustuslikeks lisadeks on:
 - 11.1. vastuvõtva ülikooli või teadusasutuse kinnituskiri doktorandi vastuvõtmise kohta; raamatukogus töötamise korral väljavõte raamatukogu kodulehelt, millelt selgub, et doktorandil on õpirände perioodil ligipääs raamatukogu teenustele;
 - 11.2. doktoritöö juhendaja kinnitatud tööplaani välismaal viibimise ajaks.
12. Vastuvõtva asutuse kinnituskirja võib esitada taotlussüsteemi kaudu skaneeritud koopiana, sihtasutus võib vajadusel kontrollida selle vastavust algdokumendile.
13. Kui taotletav toetus erineb ühikuhindade põhjal arvestatud summast või ei vasta muul moel juhendiga kehtestatud tingimustele, on sihtasutusel õigus lepingu sõlmimise eel stipendiaadi poolt täidetud andmikku korrigeerida, teavitades sellest stipendiaati ja kõrgkooli.
14. Andmikus esitatud andmete õigsust kinnitab doktorant allkirjastades lepingu. Sihtasutus sõlmib doktorandiga lepingu üldjuhul hiljemalt 3 nädalat enne õpirände algust. Leping sätestab toetuse suuruse ning kasutamise tingimused.
15. Kui doktorandi õpirände eesmärk, kestus või mõni muu oluline tingimus ei vasta toetuse andmise tingimustele, siis lepingut ei sõlmita.

TOETUSE MAKSMINE JA TOETUSE KASUTAMISE TÕENDAMINE

16. Toetuse ettemakse tehakse kahe nädala jooksul pärast lepingu allkirjastamist, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - 16.1. Kui reisisihtkohtade vaheline distants on alla 100 km ning sõidukulud hüvitatakse kuludokumentide alusel, makstakse sõidutoetus välja peale kuludokumentide esitamist sihtasutusele;
 - 16.2. Kui doktorant ei ole varasemate sihtasutusega sõlmitud lepingutega võetud kohustusi korrektselt täitnud, võib sihtasutus teha toetuse makse täies mahus peale õpirände toimumist esitatud dokumentide alusel.
17. Toetust võib kasutada ainult lepingus toodud õpirände rahastamiseks. Kui peale lepingu sõlmimist tekib põhjendatud vajadus muuta õpirände kestust, sihtkohta või eesmärki, tuleb muudatus sihtasutusega kirjalikult kooskõlastada ja vajadusel muuta ka lepingut. Lepingut muudetakse, kui muutub toetuse summa. Sihtasutus teavitab lepingu muudatustest ülikooli.
 - 17.1. Doktorandil on võimalik õpirändes viibimise perioodil taotleda lühiajalise õpirände toetust⁵ (Dora Pluss alategevus 1.1), kuid tuleb arvestada, et üheaegselt ei ole õigust saada doktorandi õpirände elamistoetust ja lühiajalise õpirände toetusi. Kui doktorant saab lühiajalise õpirände toetust, fikseeritakse lepingu lisana elamistoetuse maksmise peatamine lühiajalise õpirände perioodiks. Doktorant peab enne lühiajalise õpirände toetuse väljamaksmist vastava perioodi eest talle ette makstud doktorandi õpirände elamistoetuse sihtasutusele tagasi maksuma.
18. Doktorant peab pärast õpirändelt saabumist esitama sihtasutusele vastuvõtva ülikooli või teadusasutuse ametliku kinnituskirja, millel on välismaal õppimise periood kuupäevaliselt välja toodud.
19. Toetuse kasutamist tõendavad dokumendid tuleb posti panna hiljemalt 15. kalendripäeval peale õpirändelt saabumist aadressil: Dora Pluss koordinaator, SA Archimedes, Väike-Turu 8, Tartu 51013. Elektroonilised dokumendid võib esitada ka sihtasutuse kodulehe vormi kaudu (<http://archimedes.ee/tegevus/dokumendi-saatmine/>).

⁵ Dora Pluss alategevuse 1.1 Lühiajalise õpirände toetuste juhend.

20. Sihtasutus kontrollib esitatud dokumentide vastavust käesoleva juhendi tingimustele ning doktorandiga sõlmitud lepingule.
21. Sihtasutusel on õigus doktorandilt talle makstud toetus osaliselt tagasi nõuda, kui vastuvõtja kinnituskiri näitab, et doktorant on osalenud õpirändes lühemat aega kui lepingus kokku lepitud.
22. Sihtasutusel on õigus doktorandilt talle makstud toetus täielikult tagasi nõuda, kui:
 - 22.1. ei ole tõendatud doktorandi osalemine tegevustes, mille jaoks toetus eraldati;
 - 22.2. toetuse kasutamist tõendavate dokumentide alusel oli õpirände periood lühem kui 31 kalendripäeva või
 - 22.3. selgub toetuse mittesihipärane kasutamine või toetusega kaetud kulude katmine mitmest allikast.

TOETUSE KASUTAMISEST TEAVITAMISE KORD

23. Alategevust rahastavad Euroopa Regionaalarengu Fond ja Eesti riik. Toetuse kasutamisel tuleb jälgida ja täita Euroopa Liidu struktuuritoetuste teavitamisnõudeid. Välisõpingutega seotud artiklites, publikatsioonides, slaididel jm ning suulistes sõnavõttudes tuleb viidata Euroopa Liidu toetuse saamisele kasutades Euroopa Regionaalarengu Fondi kaksiklogo⁶ või viidates toetusele sõnaliselt (näiteks „Artikli aluseks olnud teadustööd on toetanud Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondist”).
24. Toetust saanud doktorantide nimekirjad avalikustatakse sihtasutuse koduleheküljel.

JUHENDI KEHTIVUSE ALGUSAEG

25. Käesolevat juhendit rakendatakse pärast haridus- ja teadusministri 29.07.2016 käskkirja nr 1.1-2/16/215 kehtestamist doktorantidega sõlmitud rahastamislepingutele.

⁶ Logo kujundusfailid on kättesaadavad aadressil <http://www.struktuurifondid.ee/nouded-avalikustamisele/>